

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Versijnt den 1sten en den 16den der maand

Redactie: Prins Hendrikstraat 7, Bandoeng.

ADRESSEN.

Voorzitter: J. C. DE KEIJZER, Prins Hendrikstraat 7, Bandoeng, Telefoon 638.

Secretaris-Penningmeester: E. EMOR, Wilhelminastraat 33, Bandoeng.

Alle correspondentie te richten aan het

SECRETARIAAT, PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG.

AAN ONZE LEDEN.

Wij herinneren hierbij aan de spoedige toezending van de door U verschuldigde contributie.

De kasmiddelen laten n.l. geen speling meer toe en kunnen wij bezwaarlijk onze drukker te lang op de pegulanten laten wachten. Ook moeten nog verscheidene oude rekeningen worden voldaan, alsmede de geregelde betaling van onze verplichting aan de Stichting „Technisch Tijdschrift” voor ons abonnement op het „I. B. T. Locale Techniek”, nog afgescheiden van de voldoening van het verschuldigde honorarium aan onze „werkers”.

Leden, stelt U zich dan ook geregeld deze vraag!

HEB IK MIJN CONTRIBUTIE AL VOLDAAN?

Zoo neen!

..... **DOE HET DAN NOG HEDEN!**

Wij zullen binnenkort de kasstand publiceeren, dan kunt U zien, dat reeds wederom uit het Reservefonds moest worden geput. Dit laatste is niet noodig, indien ieder lid zijn plicht getrouwelijk nakomt.

Nu reeds moeten wij overwegen de noodzakelijkheid om onze „Bouwkundig Ambtenaar” voor den ver-
volg niet langer twee maal in de maand, doch eenmaal te doen verschijnen, teneinde onze uitgaven te beperken.

Wij zouden dit ten zeerste betreuren, doch willen thans aan U overlaten dit te voorkomen, door Uw medewerking te verleenen onze kaspositie te versterken

Tracht daarom allereerst voor U zelve BIJ te zijn met de voldoening van Uw contributie; daarneden

kunt U nog medewerken ons ledental wederom te versterken.

Spoor in Uw naaste omgeving collega's — niet-leden — op, en breng hen in Uwe Vereeniging.

Maak propaganda voor Uw Organisatie!

Het nut hiervan is — vooral in deze tijden — niet te ontkennen.

Maak het echter Uw Bestuur mogelijk voor Uwe belangen op te komen!

Elke actie kost n.l. geld en als eerste plicht rust op U:

BETAAL UW CONTRIBUTIE OP TIJD.

Is van daadwerkelijke actie onder de huidige depressie weinig sprake, een behoorlijke voorlichting middels Uw Orgaan is NOODIG en een versterking van Uw Organisatie is thans zelfs DRINGEND NOODIG.

Wij stellen prijs op Uw opgave van **NIEUWE LEDEN.**

Uw kaartschrijven met opgave van naam, beroep, standplaats en tegenwoordig salaris van aspirant leden zien wij met belangstelling tegemoet.

Als ieder lid slechts één nieuw lid aanbrengt, zijn wij spoedig uit de misère.

Uw streven zal tenslotte moeten zijn:

Alle Collega's in de Vereeniging van Bouwkundigen.

En thans dan ook: **Een ieder aan het werk!**

Werk mede aan de inwendige versterking van Uwe vereeniging.

HOOFDBESTUUR.

DE PENSIOEN-VOORSTELLEN.

Ingediend is een motie De Hoog, Smith en Fruin, luidende als volgt:

De Volksraad, gehoord de besprekingen, verzoekt der Regeering:

a. de bestaande pensioenbepalingen te handhaven voor het thans in vasten dienst zijnde Gouvernementspersoneel,

b. aan den Volksraad nieuwe pensioenbepalingen te doen voorleggen, uitsluitend geldend voor nieuw in vasten dienst te nemen personeel b.v. vanaf 1 Januari 1935 of 1 Juli 1935 en gebaseerd op de volgende hoofdbeginselen:

1. invoering van twee groepen.
2. voor groep I diensttijdpensoenen op 50-jarigen leeftijd met een maximumpensioen van 46 %.
3. voor groep II ouderdomspensioen op 55-jarigen leeftijd met een maximumpensioen van 56 %.

In de Toelichting wordt gezegd, dat de nieuwe regelen te baseeren waren op de grondgedachten van het aan de orde zijnde ontwerp met een nadrukkelijker erkenning van het karakter van ouderdomspensioen voor groep II.

Het ontwerp-reglement hier en daar geamendeerd in stemming gebracht wordt vervolgens aangenomen met 28 tegen 18 stemmen.

In verband hiermede wordt de motie-De Hoog ingetrokken, nadat te voren door den Regeeringsgemachtigde op een vraag van den heer De Hoog, „of de Regeering genegen is om het vraagstuk van het ouderdomspensioen in studie te nemen en de resultaten van deze studie in volgende volksraadzitting bekend te stellen”, bevestigend heeft geantwoord.

Officieel wordt thans gemeld (A. I. D.), dat de ordonantie tot nadere wijziging en aanvulling van het I.B.P. is vastgesteld, met toepassing van de korte conflictenregeling en met ter-zijde-stelling van alle door den Volksraad aangenomen amendementen.

Het is echter de bedoeling, dat de in den Volksraad gehouden debatten nog een nauwkeurige bestudeering vinden, zoodat eventueel, wanneer daartoe aanleiding zal blijken te bestaan, in de Januari-zitting nog wijzigingen zullen worden voorgebracht.

DE NIEUWE WACHTGELDREGELING.

Hieronder laten wij thans in extenso volgen de nieuwe regeling zooals deze is afgekondigd in Stbl. 1934 No. 209 en tevens de daarop door de Regeering gegeven toelichting.

Reglement voor de toekenning van wachtgeld, onderstand bijwijze van wachtgeld en non-activiteitstraktament aan burgerlijke landsdienaren.

Wachtgeld en onderstand bijwijze van wachtgeld.

Artikel 1.

(1) Wachtgeld wordt toegekend aan in vasten burgerlijken dienst zijnde landsdienaren, die wegens oorzaken buiten hun schuld of toedoen eervol uit hunne betrekking zijn onslagen.

(2) In geval van ontslag wegens ziekte wordt aan landsdienaren, die vóór hunne opneming in vasten burgerlijken dienst ingevolge de daarvoor geldende voorschriften niet geneeskundig behoeften te worden onderzocht, wachtgeld slechts toegekend, indien zij tenminste vijf jaren voor bedoeld ontslag daadwerkelijk hebben gediend.

(3) In geval van ontslag wegens ongeschiktheid wordt wachtgeld slechts toegekend aan landsdienaren, die tevoren nimmer wachtgeld hebben genoten na eervol ontslag uit hunne betrekking wegens ongeschiktheid, die op grond van de bestaande bepalingen nog geen recht op pensioen kunnen doen gelden en ten aanzien van wie wordt verklaard, dat zij nog wel geschikt geacht worden het Land in eene andere betrekking dan de laatstelijk bekleede te dienen.

Artikel 2.

(1) Het wachtgeld wordt toegekend voor ten hoogste één jaar en bedraagt, behoudens het bepaalde in de artikelen 10 en 11, 33½ ten honderd van het laatst genoten activiteitstraktament.

(2) Ingeval een landsdienaren laatstelijk gedurende korter dan één jaar is belast geweest met de waarneming van een ambt, waarin eene hoogere bezoldiging is genoten dan hij tevoren genoot, wordt het wachtgeld niet berekend over het laatstelijk genoten activiteitstraktament, maar over de bezoldiging genoten in de vóór de waarneming bekleede betrekking.

(3) Het wachtgeld kan niet meer bedragen dan f 500.— 's maands.

(4) De in lid 1 bedoelde termijn kan worden verlengd met ten hoogste één jaar, indien de betrokkene aan nemelijk maakt ernstige pogingen te hebben aangewend om te worden herplaatst, terwijl in geval van ontslag wegens ziekte de termijn kan worden verlengd, indien de onmogelijkheid van herplaatsing deswege met eene geneeskundige verklaring wordt gestaafd.

Deze bepaling geldt niet voor gehuwde landsdienaren, die geen kostwinster zijn, noch voor hen, die wegens ongeschiktheid u/d betrekking zijn ontslagen.

(5) De tot het toekennen van wachtgeld bevoegde gezaghebbende kan omtrent de onmogelijkheid van herplaatsing wegens ziekte, doen beslissen door eene geneeskundige commissie als voor de keuring van aspirant-burgerlijke landsdienaren is ingesteld, wanneer zoodanige commissie, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8 (9) van het Keuringsreglement, van de verblijfplaats van belanghebbenden over land in één dagreis is te bereiken.

(6) De reiskosten naar de plaatsen, waar de keuring dient te geschieden en zoo noodig ook terug naar de standplaats of de werkelijke verblijfplaats van belanghebbenden, komen voor rekening van den Lande op den voet van het algemeen reisreglement voor burgerlijke landsdienaren.

(7) Het wachtgeld wordt naar boven tot volle gulden afgerond en gaat in met de maand volgende op die, waarin het laatst activiteitstraktement is genoten.

Artikel 3.

(1) Met tijdelijke afwijking van het bepaalde in artikel 2, doch overigens met inachtneming van de bepalingen van deze regeling, wordt aan landsdienaren, met uitzondering van gehuwde landsdienaressen, die wegens intrekking van de betrekking dan wel wegens inkrimping van den dienst eervol uit hunne betrekking zijn ontslagen, wachtgeld toegekend tot wederopzeggens, doch ten hoogste voor den duur van vijf jaar. Aan gehuwde landsdienaressen-kostwinsters, die in hetzelfde geval verkeerden, wordt wachtgeld toegekend telkens voor een tijdvak van ten hoogste één jaar, tot een maximum van vijf jaar.

(2) Op landsdienaren, die wegens ziekte zijn ontslagen en die na herstel van hunne ziekte weder voor den dienst zijn goedgekeurd, is, wanneer zij niet aanstonds bij den dienst of het dienstvak, waarbij zij laatstelijk zijn werkzaam geweest, kunnen worden herplaatst, lid 1 van toepassing, gerekend van den eersten der maand, volgende op die van wederaanmelding.

Artikel 4.

(1) Aan de in het vorig artikel bedoelde landsdienaren van wie bij het ontslag wordt verklaard, dat zij volledig geschikt zijn voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking en die derhalve zoo spoedig mogelijk moeten worden herplaatst bij den dienst of het dienstvak, waaruit zij afkomstig zijn, wordt verhoogd wachtgeld toegekend.

(2) Dit verhoogd wachtgeld bedraagt, onverminderd het bepaalde in artikel 14.

a. gedurende de eerste twee jaren van den wachtgeldtijd, voorzoover in Nederlandsch-Indië genoten, 50 ten honderd van de in artikel 2, lid 1 en 2, bedoelde bezoldiging en voorzoover buiten Nederlandsch-Indië genoten, 50 ten honderd van de eerste f 1000.—, vermeerderd met 40 ten honderd van het daarboven uitgaand bedrag;

b. gedurende den op bedoelde twee-jarige periode volgende tijd 40 ten honderd van genoemde bezoldiging.

(3) Het verhoogd wachtgeld bedraagt niet meer dan f 750.— 's maands.

(4) Het overeenkomstig dit artikel berekend verhoogd wachtgeld wordt vermeerderd met een bedrag

gelijk aan 30 ten honderd van de in artikel 2, lid 1 en lid 2, bedoelde bezoldiging over de maanden van den wachtgeldtijd, welke vallen binnen den termijn van vier maanden na de aanzegging van ontslag uit de betrekking wegens overtolligheid.

Artikel 5.

(1) Aan niet op verzoek eervol uit hunne betrekking ontslagen landsdienaren, die ingevolge de bepalingen dezer regeling niet of niet langer in de termen vallen voor toekenning van wachtgeld en die op grond van de bepalingen nog geen recht op pensioen kunnen doen gelden, kan bij gebrek aan middelen van bestaan tijdelijk een onderstand worden verleend;

ingeval het ontslag uit hoofde van ongeschiktheid is verleend echter alleen, indien verklaard is, dat de betrokkene nog wel geschikt geacht wordt het Land in eene andere betrekking dan de laatstelijk bekleede te dienen.

(2) De onderstand bedraagt 30 ten honderd van de bezoldiging bedoeld in artikel 2, lid 1 en 2, en kan niet meer bedragen dan f 250.— 's maands.

(3) De onderstand kan in geen geval gedurende langer dan vijf jaren worden genoten, terwijl de gezamenlijke duur van een eventueel eerder verleend wachtgeld en den onderstand niet langer dan vijf jaren zal mogen zijn.

(4) De onderstand wordt naar boven tot volle gulden afgerond en gaat in met de maand volgende op die, waarin het verzoek om toekenning daarvan is gedaan.

Non-activiteitstraktement.

Artikel 6.

Non-activiteitstraktement wordt toegekend aan landsdienaren:

- a. die uit Nederland voor den dienst in Nederlandsch-Indië zijn uitgezonden in afwachting van hunne aanstelling in actieven dienst;
- b. die na afloop van een hun wegens ziekte of langdurigen dienst verleend buitenlandsch verlof niet worden herplaatst, mits na verlof wegens ziekte goedkeuring voor den dienst hiertelende door den te 's Gravenhage gevestigden Geneeskundigen Raad van het Departement van Koloniën heeft plaats gehad.

Artikel 7.

(1) Het non-activiteitstraktement wordt, voorzoover betreft de in artikel 6 sub a bedoelde landsdienaren, toegekend tot het bedrag van het bij de acte van aanstelling bepaald voorloopig traktement en voor de overigen tot het bedrag, dat voor het wachtgeld is bepaald in artikel 2, lid 1 en 2.

(2) Non-activiteitstraktement wordt toegekend tot wederopzeggens en kan voorzoover aangaat de gehuwde

landsdienaren, zoo zij geen kostwinster zijn, ten hoogste gedurende één jaar, zoo zij kostwinster zijn, telkens gedurende een tijdvak van ten hoogste gedurende vijf jaren worden genoten.

(3) Het non-activiteitstraktement wordt naar boven tot volle guldens afgerond en wordt aan de uit Nederland voor den dienst in Nederlandsch-Indië uitgezonden landsdienaren uitbetaald vanaf de maand, volgende op die, waarin zij hier te lande zijn aangekomen, en aan hen, wier buitenlandsch verlof wegens ziekte of langdurigen dienst is geëindigd, vanaf de maand volgende op die, waarin het verlof is verstreken, mits de landsdienaren — indien zij naar Nederlandsch-Indië moeten terugkeeren — niet nalatig zijn geweest in de aanvaarding van de terugreis, en anders vanaf de maand volgende op die, waarin zij hier te lande zijn teruggekeerd.

Artikel 8.

(1) Met tijdelijke afwijking van het bepaalde in artikel 7, doch overigens met inachtneming van de bepalingen van deze regeling, wordt aan de in artikel 6 sub *a* en *b* bedoelde landsdienaren — met uitzondering van de gehuwde landsdienaressen, die geen kostwinster zijn — een verhoogd non-activiteitstraktement toegekend, aan de in artikel 6 sub *b* genoemde landsdienaren echter alléén, indien te hunnen aanzien eene verklaring is afgegeven als bedoeld in artikel 4 lid 1.

(2) Het verhoogd non-activiteitstraktement bedraagt voor de in artikel 6 sub *a* genoemde landsdienaren gedurende de eerste twee jaren 50 en daarna 40 ten honderd van de bij de acte van aanstelling bepaalde activiteitsinkomsten en voor de overigen het bedrag, dat voor het wachtgeld in artikel 4, lid 2 en 3 is bepaald.

Herziening van wachtgeld, onderstand bij wijze van wachtgeld en non-activiteitstraktement.

Artikel 9.

Bij aldien het verhoogd wachtgeld van de landsdienaren, wien vergund is deze inkomsten in Europa te genieten, in verband met het bepaalde in artikel 4, lid 2 sub *a* moet worden verminderd, zal dit geschieden met ingang van de maand volgende op die, waarin zij zich hebben ingescheept. De vermindering eindigt met de maand volgende op die, waarin zij zich in Nederland hebben ingescheept of geacht moeten worden zich te hebben ingescheept voor terugkeer naar Nederlandsch-Indië.

Artikel 10.

Wanneer de aan eenige betrekking verbonden bezoldiging wordt herzien, worden het wachtgeld, de onderstand en het non-activiteitstraktement van hen, die laatstelijk zoodanige betrekking bekleedden, vanaf het tijdstip der herziening vastgesteld naar het bedrag der bezoldiging, welke op grond van die herziening zou zijn genoten, indien de betrokken landsdienaren in

werkelijken dienst waren geweest, met dien verstande dat, indien de herziening eene hoogere wedde medebrengt, de inkomsten buiten werkelijken dienst geen wijziging zullen ondergaan ten aanzien van hen, die wegens ongeschiktheid zijn ontslagen.

Artikel 11.

(1) Met ingang van de maand, volgende op die, waarin de termijn, voor toekenning van eene weddeverhooging gesteld, verstrijkt, worden het wachtgeld en het non-activiteitstraktement herzien dan wel vastgesteld naar den maatstaf van de wedde, welke de landsdienaren, waren zij in werkelijken dienst, zouden genieten in de betrekking over welker bezoldiging het wachtgeld of non-activiteitstraktement is berekend.

(2) Deze bepaling geldt niet voor hen, die wegens ongeschiktheid uit de betrekking zijn ontslagen.

Artikel 12.

De landsdienaren, die wachtgeld op den voet van de artikelen 3 en 4 dan wel non-activiteitstraktement genieten en door ziekte worden belet om een hun aangeboden betrekking te aanvaarden, worden met ingang van de tweede maand volgende op die, waarin de ziekte zich als beletsel deed gelden, in het genot gesteld van wachtgeld op den voet van artikel 2 van deze regeling.

Artikel 13.

Het wachtgeld en het non-activiteitstraktement worden voor hier te lande verblijvende landsdienaren, die tijdelijk bij openbare gemeenschappen, ingesteld op den voet van de artikelen 119, 121 en 123 der Indische Staatsregeling, waterschappen, zelfbesturen en in particulier verband bij de Landsbedrijven worden werkzaam gesteld, voor den duur van die werkzaamstelling verminderd met zoodanige bedragen, dat zij in totaal uit de openbare geldmiddelen niet meer inkomsten zullen genieten dan zij uit hoofde van hun laatst bekleede betrekking uit's Lands kas zouden hebben ontvangen, als zij in actieven dienst waren gebleven of waren hersteld, een en ander met dien verstande, dat de verlaging nooit meer kan bedragen dan het wachtgeld of het non-activiteitstraktement zelf bedraagt.

Artikel 14.

Ten aanzien van landsdienaren, wien vergund is den tijd, gedurende welken zij buiten werkelijken dienst zijn, in Europa door te brengen en die een wachtgeld of non-activiteitstraktement genieten van meer dan 40 ten honderd van de activiteitswedde, zal het wachtgeld of het non-activiteitstraktement op 40 ten honderd van activiteitswedde worden vastgesteld of nader vastgesteld vanaf het tijdstip, waarop zij, zoo zij bedoelde inkomsten in Nederlandsch-Indië hadden genoten, op een pensioen gelijk aan 36 ten honderd van den pensioengrondslag recht zouden hebben, dan wel bij het bereiken van den 55-jarigen leeftijd in het overeenkomstig geval recht op pensioen zouden kunnen doen gelden.

Verplichtingen van de betrokkenen en gevolgen van de niet-nakoming daarvan.

Artikel 15.

De in het genot van inkomsten buiten werkelijken dienst gestelde landsdienaren zijn verplicht zich ten alle tijde beschikbaar te houden voor onmiddellijke aanvaarding of hervatting van den werkelijken dienst, waartoe zij zich hebben te gedragen naar de hun deswege door of namens den betrokken gezaghebbende gegeven voorschriften en zij zich op geen andere plaats mogen vestigen dan door of namens bedoelden gezaghebbenden schriftelijk wordt goedgekeurd.

Artikel 16

(1) Behoudens het bepaalde in de volgende leden van dit artikel vervalt het wachtgeld, de onderstand of het non-activiteitstraktement met ingang van de eerstvolgende maand, indien de betrokken landsdienaar weigert eene hem aangeboden betrekking of werkzaamstelling te aanvaarden, welke hem, op grond van de daaraan verbonden werkzaamheden, naar het oordeel van den betrokken gezaghebbende, in verband met zijn persoonlijkheid, zijn omstandigheden en zijn aanleg als anderzins, redelijkerwijze kan worden opgedragen.

(2) Idien voor zoodanige weigering door den landsdienaar gronden worden aangevoerd, behooren deze door den betrokken gezaghebbende in overweging te worden genomen.

(3) Indien de landsdienaar meent een hem aangeboden betrekking of werkzaamstelling niet te kunnen aanvaarden wegens ziekte of lichamelijke gesteldheid zal het beletsel met een geneeskundige verklaring moeten worden gestaafd.

(4) De tot toekenning van wachtgeld, onderstand of non-activiteitstraktement bevoegde gezaghebbende kan omtrent de gegrondheid van het beletsel tot aanvaarding van de aangeboden betrekking of werkzaamstelling doen beslissen op de wijze en onder de voorwaarden als bepaald in artikel 2, lid 5 en 6.

(5) Geen wachtgeld of onderstand wordt toegekend aan landsdienaren, wien het voornemen is medege-deeld, om hen uit hunne betrekking te ontslaan en die weigeren eene hun aangeboden andere betrekking als bedoeld in lid 1 te aanvaarden, een en ander met inachtneming van het bepaalde in lid 2, 3 en 4.

(6) Van de door den betrokken gezaghebbende genomen beschikking tot intrekking of niet-toekenning van wachtgeld, onderstand of non-activiteitstraktement op den voet van dit artikel kan in beroep worden gekomen bij den Gouverneur-Generaal.

Bijzondere bepalingen.

Artikel 17.

Als kostwinster in den zin van deze regeling wordt beschouwd de gehuwde landsdienares, die ten genoegen van den gezaghebbende, bevoegd tot toekenning

van inkomsten buiten werkelijken dienst, aantoonde, dat haar echtgenoot door van zijn wil onafhankelijke omstandigheden niet in staat is alleen te voorzien in de onontbeerlijke inkomsten, welke noodig zijn voor de bestrijding van de noodzakelijke behoeften van het gezin.

Artikel 18.

Het wachtgeld, de onderstand of het non-activiteitstraktement vervalt met ingang van de maand volgende op die, waarin een buiten werkelijken dienst zijnde landsdienares in het huwelijk treedt.

Artikel 19.

(1) De buiten werkelijken dienst zijnde landsdienaren, die op grond van de bepalingen dezer regeling geen wachtgeld kunnen genieten en die toestemming verkregen naar Europa te gaan, zullen ook na ommekomst van hun verblijf aldaar geen non-activiteitstraktement of wachtgeld genieten, doch komen weder in denzelfden toestand te verkeerren, waarin zij verkeerden voor hun vertrek naar Europa.

(2) Landsdienaren, die na ommekomst van een hun verleend verlof naar Europa uit hoofde van ongeschiktheid in hun laatst bekleede betrekking niet worden herplaatst, kunnen in het genot worden gesteld van wachtgeld, of, indien de ongeschiktheid aan eigen schuld of toedoen is te wijten geweest, van onderstand, mits van hen wordt verklaard, dat zij nog wel geschikt geacht worden het Land in eene andere betrekking dan de laatstelijk bekleede te dienen.

Artikel 20.

Bijaldien aan op den voet van deze regeling op wachtgeld of onderstand gestelde landsdienaren buitenlandsch verlof wordt verleend, zal de tijd waarover wachtgeld of onderstand is genoten en de termijn, waarvoor na ommekomst van dat verlof eventueel inkomsten buiten werkelijken dienst zullen worden toegekend, voor de berekening van de tijdvakken, gedurende welke deze inkomsten mogen worden genoten, als een aaneengesloten tijdvak worden beschouwd.

Artikel 21.

(1) Aan de landsdienaren, die wegens overtolligheid uit de betrekking zijn ontslagen of wien het voornemen daartoe is aangekondigd en die in de termen vallen voor toekenning van verhoogd wachtgeld, zoodanig aan de landsdienaren, wier buitenlandsch verlof wegens ziekte of langdurigen dienst is geëindigd en die aanspraak hebben op toekenning van verhoogd non-activiteitstraktement, kan na verkregen machtiging van den Gouverneur-Generaal, indien het zich niet laat aanzien, dat zij binnen één jaar kunnen worden herplaatst, op hun verzoek ontslag uit 's Lands dienst wor-

den verleend, onder toekenning van eene uitkeering ineens gelijk aan het bedrag van het verhoogd wachtgeld of verhoogd non-activiteitstraktement over één jaar berekend.

(2) Het verzoek moet schriftelijk worden gedaan aan de tot toekenning van inkomsten buiten werkelijken dienst bevoegde gezaghebbenden uiterlijk binnen drie maanden na ingang van het wachtgeld of non-activiteitstraktement.

(3) Het gedurende den in lid 2 genoemden termijn reeds genoten wachtgeld of non-activiteitstraktement wordt met de in lid 1 bedoelde geldsom verrekend.

Artikel 22.

Tot het toekennen van wachtgeld, onderstand en non-activiteitstraktement zijn bevoegd:

- a. de Hoofden der departementen van algemeen bestuur, ieder voor zooveel betreft de landsdienaren, die behooren tot zijn departement en de daaronder gebrachte takken van dienst;
- b. de Directeur van Financien mede voor zooveel betreft het personeel welks bezoldiging wordt gebracht ten laste van hoofdstuk II van afdeeling I der begroeting;

een en ander voorzover de toekenning van de in den aanhef van dit artikel genoemde inkomsten niet bij bijzondere regelingen aan andere gezaghebbenden is of zal worden overgelaten.

Kindertoeelage.

Artikel 23.

Aan de op den voet van dit reglement in het genot van wachtgeld of non-activiteitstraktement gestelde, landsdienaren, die één of meer schoolgaande kinderen, welke niet gehuwd of gehuwd geweest zijn, te hunnen laste hebben, wordt een toelage verleend ten bedrage van $2\frac{1}{2}\%$ van het maandelijksch bedrag dier inkomsten — onverschillig of die hiertelands of elders worden genoten — tot een maximum van f 10.— per maand per schoolgaand kind; een en ander met inachtneming van de ten deze in de leden 2, 3, 4 en 5 van artikel 12 der H. B. B. L. 1934 gestelde regelen.

Ten tweede: Het bepaalde in artikel 2 lid 2 juncto artikel 4 lid 2 en 3, artikel 5 lid 2, artikel 7 lid 1 en artikel 8 lid 2 van de bij artikel 1 van dit besluit vastgestelde regeling is, voorzover betreft de berekening van het wachtgeld, den onderstand of het nonactiviteitstraktement over de bezoldiging gedurende de waarneming van een hooger bezoldigd ambt genoten, niet van toepassing op landsdienaren, die op 30 April 1934 in het genot van bedoelde inkomsten zijn.

Ten derde: Ten aanzien van de inkomsten aan burgerlijke landsdienaren toegekend ingevolge het bij artikel 1 van dit besluit vastgestelde reglement wordt ingetrokken de „Regeling voor de tijdelijke verlaging

van wedden en andere inkomsten van burgerlijk personeel” vastgesteld onder „Eerstelijk” van het besluit van 17 December 1932 No. 1 (Staatsblad No. 593).

Ten vierde: Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 Mei 1934, met dien verstande.

- a. dat met ingang van dien datum de reeds toegekende inkomsten buiten werkelijken dienst voorzover noodig zullen worden herzien naar den maatstaf van de bezoldigingen, welke de betrokken landsdienaren, waren zij in werkelijken dienst, zouden genieten op den voet van de H. B. B. L. 1934.
- b. dat tot 1 Augustus 1934 het in lid 2 sub a van artikel 4 en in lid 2 van artikel 8 genoemd percentage van 50 op 60 blijft gesteld.

Toelichtingen in volgend nr.

DE NIEUWE SPELLING.

De Marsjandeering der Nederlandsche taal.

Per 1 September j.l. is in Holland de spellingswijziging ingevoerd en het gebruik daarvan verplichtend gesteld bij de eindexamens van Gymnasia, H. B. S., de onderwijzersexamens en voor het eindexamen der Kweekscholen.

Deze spelling is grootendeels ontleend aan een negental regels samengesteld door de „Vereeniging tot vereenvoudiging van onze schrijftaal”, waarbij gestreefd wordt naar een aannemelijk compromis tusschen deze regels en die van De Vries en Te Winkel.

De regels zijn van zoo'n eenvoud, dat wij ze hieronder zullen overnemen met enkele toelichtingen daarop.

1. **De e wordt aan het eind van open lettergrepen niet verdubbeld.** Men spelt dus, benen, delen, lenen, leraar, teken, enz.

De ee blijft echter, ter onderscheiding van de klank in de, me, ze etc. **aan het einde van een woord**, b. v. gedwee, mee, vee, zee enz., **alsmede in afleidingen en samenstellingen van woorden op ee** als: meeleven, meewarig, tweede, in tweeën, veevoeder, zeetje, zeeën, zeeschip.

Voorts blijft ee in de achtervoegsels -eelen en -eeren, b. v. krakeelen, toneelen, houweelen, ableelen, boudeeren, halveeren, hanteeren, regeeren, alsook in de afleidingen van de hiermede gevormde woorden als: hanteering, regeering.

2. **De o wordt aan het einde van open lettergrepen niet verdubbeld.** Men spelt dus: bomen, boze, dromen, kopen, ogen, oren, stoten, stro, vlo, zo, stropop, zodanig; maar strootje, Catootje, enz.

De oo blijft echter vóór ch in de woorden goochelen, goochem, loochenen, alsmede in hun afleidingen en samenstellingen.

3. Voor de spelling ie-i (beziën, neuriën naast drieën, knieën), blijft de regel van De Vries en Te Winkel onveranderd gelden. Daar deze regel grotendeels betrekking heeft op bastaardwoorden (fabrieken — fabrikant, genieën — maliën), zie verder verwezen naar 7. Over het achtervoegsel -isch zie onder 5.

4. De door de Vereeniging tot vereenvoudiging van onze spelling verlangde schrijfwijze -lik(s) is niet aanvaard. Men blijft schrijven -lijk(s) in behaaglijk, sierlijk; jaarlijks(e); mogelijke, vergemakkelijking, enz.

5. **Sch wordt alleen daar geschreven, waar de ch gesproken wordt**, dus in schaven, schip, schoen, schrikken, verschonen, opschuiven, enz. Daarentegen schrijven men: mens, mensen, vis, vissen, kikvors, wensen, tussen, preuts, trots, (bijv. naamw.), neteldoeks, lakens (bijv. naam.). Het — grotendeels kunstmatige — onderscheid tussen adjectief met en adverbium zonder ch vervalt dus: dagelijks, wekelijks, ras. Men zal schrijven: Venlose, Venloos, Bredase, Bredaas, weergase jongen.

Echter behoudt het achtervoegsel -isch in logisch, practisch, tragisch, enz. **de thans gangbare spelling.** Men schrijft dus: Duits, Engels, maar Pruisisch, Russisch, eventueel Armenisch naast Armeens; in verborgen vorm: komische, tragische, Russische, enz.

6. Ten aanzien van het gebruik der z.g. „tussenletters” n en s in samenstellingen als besseboom — bessensap, hondekar — hondenbrood, kippenhok, schapebout-schapenmelk, tijdsbepaling-tijdaanwijzing-tijdssein, handel(s)maatschappij, mansnaam-manslag-mannenwoord, zijn geen algemeen geldende regels te geven.

Daarom zal een zo nauw mogelijk bij de bestaande regeling aansluitende Woordenlijst door een van regeeringswege te benoemen commissie moeten worden opgesteld. Het is te voorzien, dat deze Woordenlijst niet zelden tweeërlei schrijfwijze zal toelaten, al of niet met voorkeur voor één van beide.

Zolang de nieuwe Woordenlijst niet tot stand gekomen is, houde men zich in dit opzicht aan de Woordenlijst voor de spelling naar De Vries en Te Winkel.

7. Ook voor de schrijfwijze van bastaardwoorden zal de Woordenlijst de norm moeten aangeven. In de opeenvolgende drukken van deze Woordenlijst zal de spelling moeten weespiegelen, maar niet vooruitlopen op de geleidelijke vernederlandsing van het vreemde woord, gelijk ook de Woordenlijst voor de spelling naar De Vries en Te Winkel heeft gedaan. Men zal daarbij dus conservatief te werk moeten gaan en niet door te radicale vernederlandsing het traditioneele beeld van deze vaak internationale woorden te zeer aantasten.

In afwachting van de nieuwe Woordenlijst blijft de schrijfwijze van de bestaande Woordenlijst gehandhaafd.

8. **De naamvalsuitgang -n bij lidwoorden, voornaamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden of daarmee gelijk-**

staande verbuigbare woorden, wordt slechts gebruikt in het enkelvoud bij de namen van mannelijke personen en bij de namen van dieren, die uitsluitend een mannelijk individu aanduiden. Men schrijft dus: met prijzenswaardige moed; in de zevende hemel; op die mooie zomermorgen hebben wij onze eerste tocht gemaakt: op de stoel van den voorzitter, in de blauwe auto van den dokter.

Dit geldt niet voor oude, versteende, naamvalsvormen in staande uitdrukkingen als: met dien verstande, uit dien hoofde, te mijnen huize, uit den boze, e.d. Deze zijn te vergelijken met in der minne, in dier voege, te goeder trouw, te gelegener tijd, waarin ook oude, overigens niet meer gebruikelijke, naamvalsvormen voortleven.

In enkele gevallen zal twijfel kunnen bestaan, of de n al of niet tot de werkelijke taal behoort. Zo zullen sommigen in uitdrukkingen als voor den dag, den boer op, op den duur de n niet willen missen, en er is niet het minste bezwaar tegen, dat zij de uitgang blijven schrijven. Tot deze twijfelachtige gevallen kan ook adresformule Den Heer worden gerekend.

Literaire kunstenaars, die de n in de voordracht van hun werk wensen te horen, zullen deze natuurlijk ook in de spelling handhaven.

9. De spelling van Nederlandse geografische namen, voor zover daarvoor een vaste schrijfwijze bestaat, ondergaat voorloopig geen wijziging.

De vette letters zijn thans opgenomen in de aanvulling van de desbetreffende algemeene maatregelen van bestuur, waaraan nog de volgende regels nieuw zijn toegevoegd:

10. **De verbuigingsuitgangen -e en -en van het lidwoord een, van geen en van de bijvoeglijk gebruikte bezittelijke voornaamwoorden mijn, uw, zijn, hun, haar, worden weggelaten, behalve in staande uitdrukkingen als Hare Hoogheid, te zijnen huize, waar deze uitgangen in de beschaafde gesproken taal worden gehoord.**

11. **Bij de voornaamwoordelijke aanduiding van zelfstandigheden en bij het gebruik van genetiefvormen als der, dezer, des richt men zich naar het beschaafde spraakgebruik.**

Loudspeaker geeft in „Onze Stem” van 29 Juni j.l. daarover de volgende ontboezeming.

Als we na Mr. Marchant nu nog een paar andere Ministers krijgen, die op hun beurt weer met onze taal gaan marchandeeren, dan krijgen we mettertijd naast de „Babylonische spraakverwarring” als geveuld woord „de Nederlandsche spelling”. Hoe dit dan gespeld zal worden is thans nog niet uit te maken!

Over de huidige nieuwe spelling heeft in Onze Stem van 1 Juni j.l. de heer A. Jansen ons reeds een en ander medegedeeld, zie voren.

„Onze moie Nederlanse taal zal volgens de Marsjantse spelling voortaan slegts negen regels kenne”. Natuurlijk zullen wij aan die regels eerst moeten wennen, en zooals wij vroeger het alphabet trachtten te onthouden met rijmpjes als :

A. is de aap met z'n poot,
B. is de bakker met z'n brood,

zoo zullen wij ook voor die spelregels gedichtjes uit het hoofd moeten leeren, zooals er reeds enkelen bezig zijn populair te worden als :

Van de „onnozelen”
Heeft men een „o” weggenomen,
Doch aan die van de „goochemen”
Durf men niet te komen.

Enkele pessimisten zien zelfs in die beperking van het lettergebruik in onze taal een nieuwe aanval op het onderwijzers-corps en vreezen dat de consequentie daarvan zal zijn : minder loon voor minder werk ! Hoe het ook zij, het zal voor ons nageslacht een heele opluchting en besparing zijn dat ze zich geen woordenboeken, en vooral niet het in omvang steeds toeneemende „Verklarend Handwoordenboek van Koenen” meer hebben aan te schaffen.

Negen regeltjes op de eerste bladzijde van je notitieboekje en je schrijft verder maar precies zooals je spreekt. Hoe de schrijftaal er dan uit zal zien kunnen we o.a. vinden in de Rijkseenheid van 23 Mei j.l., waarin een brief is opgenomen van een onderwijzer, welke aldus begint :

Ekselensi Marsjan.

Het is mei uit het hart gegrepe, dat U nu eindelijk onze moie Nederlanse taal radikaal gaat verforme.

Tog wil ik niet ontkenne, dat ik niet goet begreip, hoe U zo maar met één pennestreek die verandering wil infoere.

Ik dagt, dat U als demokraat, en nog wel vreien niet eigenzinnig demokraat, de volksvertegenwoordiging in deze zou kenne; maar als een kwasi-Mussert dekreeteert U maar voor Volk en Vaderlant weg, en doet alsof er geen demokrasi bestont.

Maar ala — zo als de mestrigse Sjan segt — daar stappe we lugtig over heen, en bewondere dus U moet en konzekwensi.

U hep wel geleik dat de kindere deze maatregel zulle toejuige, want Nedrelands hoeve ze nu niet meer te lere, en foute make ze dus nu nooit meer, en voor ons onderweizers, di tog al zo bizonder zwaar belast zein, wort het leve ietwat menswaardiger.

Etc.

De brief eindigt met de woorden :

Op U graf moge eenmaal preike : „Deze Marsjan heeft de Nederlanse taal voor afbraak verkogt !”

Na beleefde en kolegiale groete noem ik mei hoogagtent.

Een met U simpatiserent
onderweizer.

Men ziet dus wel dat het schrijven van de taal zeer eenvoudig is, maar het zal gaan als met de stenografie, het lezen van het geschrevene zal moeilijker zijn, als men zich niet stipt aan de regels houdt, vooral betreffende de „e” en „ee”, de „o” en „oo”. Wanneer men bijvoorbeeld bedoelt : „De minister heeft zeesluizen bezocht” en men leest : De menister heeft zesluizen bezogt,” dan moet men de pennehouder wel goed hanteren om den minister niet te compromitteren.

Maar nu een andere kwestie.

Wanneer het Nederlandsch dat in Holland gesproken en geschreven wordt, nu ook geschreven moet worden, zooals men het hier in Indië vaak hoort spreken, **krijgen we dan voor Indië misschien aparte regels ?**

De medewerker „Langs den zijkant” van de Avondpost heeft in het Zondagblad van 29 April j.l. daar reeds zijn gedachten over laten gaan en de volgende regels ontworpen.

De Nederlandsche taal in N.I. wordt juist zóó geschreven als ze wordt uitgesproken.

Omtrent geslachten zal niemand zich verder druk maken. Hij past zoowel bij mannelijke als vrouwelijke begrippen. Eveneens : h e m, z i j n en h u n. In tegenstelling van het Haagsche dialect zal h u n echter nooit als onderwerp worden gebezigd. „Hun hep” wordt dus niet als z u i v e r Nederlandsch aangemerkt. Zij wordt slechts bij hooge uitzondering gebezigd.

Zoo zal het toegelaten zijn te spreken en te schrijven van : „Mijn zuster zijn..... (vult U maar in) of „Mijn moeder, hij heeft

De letters v, we en f kunnen, als lastige letters door de p worden vervangen.

V i j f wordt dus geschreven : p i j p, v i e r, als p i e r, J u f f r o u w, als J u p p r o u. Hoe de zin „Wie weet waar Willem Wessels woont”, moet worden ge schreven, moet men zelf maar uitvinden.

Ook bij de lidwoorden valt elk geslachtsonderscheid weg. Het is dus geoorloofd d e te gebruiken in mannelijke- en den in vrouwelijke vervoegingen. Zoo zal deze zin bestaanbaar zijn.

„Als mijnen vader den baboe beóógt, mijnen moeder hij wordt valsch”. Het laatste woord des noods zonder c h en met een p aan het begin. Verder wordt de g geschreven waar de h staat en omgekeerd. Men zal dus voortaan schrijven :

In Golland, geelmaal, ik heeft in plaats van geef, hoedkoop, in stede van goedkoop (overigens kan dat voor enkele zuidelijke streken van Nederland ook gelden), gij — als hij wordt bedoeld, en omgekeerd. (Fasgisten en Hitlerianen zijn er in Indië gelukkig niet veel).

De ch wordt, ook midden in een woord, niet geschreven. Wil men zeggen: wacht even, dan schrijft men wa..even; de r op het eind van een woord wordt verdubbeld: laat maarr, lekkerr, enz. jammerr.

Het kan in de toekomst nog heel wat moeilijkheden veroorzaken voor het Nederlandsche volk om brieven en schriften van eigen landgenooten te lezen.

„Mon Djeu, ajee pitjee de se pover peupel” zou Willem de Zwijger geschreven hebben, als hij nog leefde.

Naschrift. Inderdaad. Ik leer het zeker ook nooit. Er is geen touw aan vast te knopen en het begint mij nu al te duizelen van al dezen eenvoud. Mag ik W. in „De School” van 1 Septemehr j.l. gelooven- en ik neem dat op zijn gezag gaarne aan- dan is deze spelling „iets halfslachtigs en inkonsekwents, met tal van nieuwe, onverklaarbare spellingsdwaasheden.” Hij vervolgt dan verder:

„De verwarring zal er nog groter door worden. En een sukses voor de „vereenvoudigde” is dit niet. De schipperaars, die als maar zoeken naar een „kompromis” tussen meenigen, die volkomen met elkaar vloeien, hebben de nieuwe spelling daardoor juist..... gekompromitteerd”.

Wij zijn van meening, dat wij na de marsjandee-ring hier in Indië met onze salarissen en pensioenen en wat niet al meer, het voordeel van de nieuwe spelling voorloopig nog maar geruimen tijd aan het Moederland willen laten.

Red.

VAN ONZE NABUREN.

I.

Reeds meerdere malen is in de kolommen van ons orgaan het een en ander medegedeeld over de industrialisatie in het verre Oosten en wel in het bijzonder Japan.

Dat onze belangstelling in het bijzonder naar Japan uitgaat is begrijpelijk, daar dit land voor ons een geduchte concurrent is geworden, vooral met betrekking op onze exportmogelijkheid naar Nederlandsch Oost-Indië. Wij behoeven slechts te zien naar onze textiel-nijverheid, welke in zoo hevige mate door de Japan-sche industrie van de wereldmarkt wordt verdrongen.

De metaalnijverheid gaat denzelfden weg op. De Japansche emaillefabrieken b.v. hebben onze Neder-landsche producten op de Indische markt verdrongen

en onlangs kon men in de dagbladen kennis nemen van de geweldigen export van rijwielen uit Japan naar Nederlandsch Indië.

Onlangs zijn er maatregelen getroffen om de ijzer-en staalmaatschappijen te doen samensmelten met de door de provinciale regeering van Yatawa gecontro-leerde metaalfabriek. De fusie is reeds op 1 Februari ingegaan met een kapitaal van 350 miljoen Yen.

„De Telegraaf” bracht onlangs het volgende bericht: „De Japansche scheepswerven, welke tot nu toe alleen voor binnenlandsche reederijen werkten, zijn overeen-gekomen, voortaan ook buitenlandsche orders aan te nemen. Zij zullen in de eerste plaats moeite doen om bouworders uit Zuid- en Midden-Amerikaansche lan-den te krijgen.

De Japansche werfondernemingen hebben besloten elkander niet te onderbieden en groote objecten ge-meenschapelijk uit te voeren.

De ontwikkeling van de industrie in Japan gaat met zevenmijs-laarzen vooruit. Het is ongelooflijk, wat daar al niet wordt gemaakt. Wanneer men technische Japan-sche tijdschriften ziet zonder kennis van de Japansche taal, geven de talrijke illustraties toch een duidelijk beeld van de enorme objecten, welke in uitvoering zijn en krijgt men den indruk, dat men hier voor niets meer uit den weg gaat en men zich volkomen onafhankelijk maakt van de Westersche industrielanden.

Het in meer of mindere mate afhankelijk zijn van vreemde mogendheden is trouwens tegen den aard van de Japanners. De autarkie wil hij handhaven. Dat wil Japan als burgerlijke staat, doch ook als economische staat.

Hier ontmoeten én politicus én econoom elkander, hun belangen loopen niet alleen parallel, maar zijn nauw aan elkander verbonden.

Geen wonder, dat men dus samen op zoek ging naar de bronnen, welke voor de ontplooiing van de industrie noodzakelijk waren.

Hun oog was allereerst op de dichtbij liggende lan-den gericht, op China en Mantsjoerije. Daar was de te verwachten tegenstand het geringst en vond men bo-vendien rijke bronnen van delfstoffen.

Japan is al sedert jaren betrokken bij de exploitatie van ijzermijnen en hoogovens in Mantsjoerije. In 1930 zelfs met een kapitaal van 2 milliard goud-Yen. Dat was het begin.

Bovendien, wat een perspectief biedt een en ander niet. Mantsjoerije, nu door Japan in bezit genomen en het daarachter gelegen Mongolië, bieden nog rijke kansen.

Tot op heden zijn reeds tien kolenlagen ontdekt, die alle aan de oppervlakte liggen, voorts vijf ijzererts-lagen, zoo groot, als men ze in Europa niet kent. Er zijn twee bergen, die uit zuiver graniet bestaan. Van de vijf ontdekte kopermijnen is er één 40 k.m. lang. Goud en zilver is in groote mate voorhanden. De zoutlagen zijn

bovenmate groot, gansche zoutbergen worden er gevonden.

Daarnaast geeft het petroleum, zink, zwavel en oker.

Men ziet, de mogelijkheid voor een chemische, metaal- en mijnbouwnijverheid is hier in alle opzichten aanwezig.

Intusschen moet Japan zijn producten ook kwijt op de wereldmarkt. Daartoe moet het concurreeren tegen de best geoutilleerde fabrieken van Europa en Amerika. Vandaar, dat, wil men hierin slagen, men de producten tegen zeer lagen prijs moet afstaan.

Men maakt hier gebruik van goedkoope arbeidskrachten. De groote aanwas der bevolking eenerzijds en het feit, dat de Japansche arbeider van het platteland door zijn huisarbeid aan harden en woesten arbeid gewend is, komt de onderneming daarbij te hulp. Wij zien hier vrijwel hetzelfde verschijnsel als bij de opkomst der industrialisatie in de Westresche landen, toen ook de boerenbevolking onder armzalige omstandigheden naar de fabrieks-centra trok. Zoo zien wij ook hier, dat er door de snelle ontwikkeling van de industrie groote sociale misstanden zijn geboren. Vooral het woningvraagstuk heeft toestanden geschapen, waarvan wij ons geen voorbeeld kunnen vormen en heeft onder hen, die van het platteland naar de groote stad zijn gelokt, veel schipbreukelingen gemaakt.

Vrouwen- en kinderarbeid viert daar nog hoogtij. In sommige industrieën sterven 25 à 30% van de meisjes binnen den contracttijd. Van degenen, die hun tijd uitleenen, is een groot percentage ongeneeslijk ziek.

Het sterftecijfer is verbazend hoog. Daar echter het geboortecijfer ook hoog is, is de „aanvoer” heel voldoende.

Blijkbaar was tot voor eenige jaren de toeloop van arbeidskrachten naar de fabriekscentra niet voldoende.

Daarom heeft men de toevlucht genomen tot een wijze van arbeidsvoorzienig, die, hoewel geheel passend in de maatschappelijke verhoudingen, voor de betrokkenen ernstige gevolgen heeft gehad en uitgegroeid is tot een maatschappelijke kwaad.

De ondernemer huurt n.l. arbeiders op contract en huisvest ze op het terrein van de fabriek.

Werfagenten trekken naar het platteland om daar tegen salaris en premie, de noodige werkkrachten te verzamelen. Er zijn jaren geweest, dat een leger van meer dan 50.000 agenten met dat doel het land afreisde.

Gewapend met geïllustreerde propagandalectuur, films en geld, schilderden zij het fabrieksleven in fraaie kleuren.

Elders lezen we van zoo'n film, welke voorstelde de toekomst van een boerenmeisje, dat de fabriekspoort binnenging. Als rijkgekleede jongedame verlaat ze na eenige jaren de fabriek weer, voorzien van een rijke bruidschat en vol verlangen opgewacht door een gelukkigen bruidegom.

Wanneer nog tegenstand werd geboden en het familiehoofd dan een geldsom ontving, was die tegenstand gewoonlijk gauw gebroken en werd het contract geteekend.

Eerst den laatsten tijd is daar wat verbetering in gekomen. De overheid heeft nu bepaalde voorschriften gegeven, nadat eenige goedwillende werkgevers waren voorgegaan.

Een volgende maal zullen we het een en ander mededeelen over het loonpeil in Japan.

(De Bondsstem (Wordt vervolgd)).

WORDT LID
van de
VEREENIGING
van
BOUWKUNDIGEN

VEREENIGD
VERSTERKT
BEHOUDEN